Love

for

det oeconomiske Selskab

i

Islands Sønder-Amt.

Vidøe Kloster, 1837.
Trykt paa Selskabets Forlag,
af Bogtrykker H. Helgesen.

§. 1.

Selskabet skal nævnes: **Sønder-Amtets oeconomiske Selskab.** Dets Formaal skal være: at forøge Velstand blandt Bondestanden i Islands Sønder-Amt. Det foresætter sig derfor, efter Evne, ved Raad og Daad, ved udgivne Skrivter, Penge-Understøttelser og Belønninger, at ophjelpe og fremme Oeconomien, at ordne og forbedre Huusholdningsmaaden hos Sønder-Amtets Indbyggere, saavel i Oplandet, som ved Søekanten, baade med Hensyn til Jord- og Have-Dyrkning, Kreaturenes Røgt, Salt- og Fersk-Vands Fiskerier, Huusflid og god Huus-Bestyrelse. Men saalænge Selskabets Formues-Omstændigheder ere ikkun lidet uddannede, vil Det i Særdeeleshed fremme Tuers Jevning og Gjerders Opførelse og lade smaa Afhandlinger bekjendtgjøre, som sigte til Dets Øjemeds Opnaaelse.

§. 2.

Selskabets Medlemmer deles i **ordentlige** og **overordentlige**; dog forbeholder Selskabet sig at antage til **Æresmedlemmer** enkelte saadanne Mænd, som enten ved Anbefalinger, fortrinlig Virksomhed, betydelige Penge=Gaver eller ved at give et særdeeles følgeværdigt Exempel, fremme Dets Formaal.

§. 3.

Til ordentlige Medlemmer antages allene saadanne hæderlige Mands= eller Kvindes=Personer, af hvilkensomhelst Stand eller Stilling, som have fast Tilholdssted i Sønder=Amtet, og ville enten aarlig bidrage til Selskabet og Dets Kasse, i det mindste **1** rbd. Sølvmynt, eller skjænke det engang for alle **10** rbd. eller derover.

§. 4.

Som overordentlige Medlemmer antager Selskabet saadanne hæderlige Mænd, som ønske at tage Deel i Dets Foretagender, men ikke have stadigt Ophold i Sønder=Amtet, hvad enten de ere inden= eller uden=lands. De bidrage til

Selskabets Kasse ligesaa meget som ordentlige Medlemmer.

§. 5.

Enhver af Selskabets Medlemmer er stemmeberettiget i Selskabets Møder, hvis han sammestæds er nærværende. De ordentlige Medlemmer, som ikke give Møde, kunne dog overdrage sin Stemmeret til Andre, som indfinde sig, dog saaledes, at ingen derved faaer flere end 3 Stemmer, hans egen iberegnet. De som ikke møde i Selskabets Forsamlinger, og ikke have overdraget sin Stemme til nogen af de Mødende, maa være tilfreds med de Beslutninger, som af disse tages.

§. 6.

De Selskabets Medlemmer, som have tegnet sig for aarligt Bidrag, bør have erlagt samme inden 5te Julii hvert Aar, enten til Selskabets Repræsentantere, i det Syssel, hvori de opholde sig eller til Selskabets Kasserer i Reykevig.

§. 7.

De som for samfulde 2 Aar ikke have erlagt Bidraget inden den bestemte Tid, udelukkes af

Foretegnelsen over Selskabets Medlemmer, efter Foranstaltning af Selskabets Bestyrelse; dog kan de indtræde igien i Selskabet, saasnart de ikkuns erlægge det, som de før skyldte til Sammes Kasse.

§. 8.

Selskabets Embedsmænd ere:

1 Præses.

1 Vice = Præses.

2 Repræsentantere i ethvert af Sønder = Amtets Sysseler og 2 i Kiøbstædet Reykevig.

1 Secretair og

1 Kasserer.

§. 9.

Amtmanden over Island Sønder = Amt er Selskabets bestandige Præses. Selskabet forvænter at Han i Særdeelesshed taler Dets Sag paa høiere Steder.

§. 10.

Selskabets øvrige Embedsmænd vælges blandt de ordentlige Medlemmer, ved Stemme = Flerhed, paa General = Mødet den 5te Julii. De vedblive Embedet i 2 Aar og den afgaaende kan igien vælges til den samme eller anden Function. De for=

rette Embedet uden Betaling, men Skrivematerialier og andre directe Udgivter, i Selskabets Tjeneste gotgiøres af Selskabets Kasse, naar paafordres.

§. 11.

Vice-Præses dirigerer Selskabets Foretagender paa Dets Møder, samt leder Repræsentanternes og Selskabets Bestyrelses Raadslagninger i og udenfor Møderne. Han styrer ogsaa de Forretninger som Selskabet og Dets Pengevæsen vedkomme. Han drager Omsorg for at Selskabets Love overholdes, og at al muelig Orden iagttages, saavel overhoved, som og i Særdeleshed i Selskabets Møder. Han meddeler Kasséreren de fornødne Indtægts- og Udgivts-Ordres, overensstemmende med Selskabets og Repræsentanternes Foranstaltninger. Han bør have nøie Tilsyn med at Selskabets Kasse er uden Fare, og at Kasséreren dagligen og med Nøiagtighed fører Bog over Dets Indtægt og Udgivt. Han styrer Dets Correspondence, underskriver Dets Breve og foranstalter de Bidrag opkrævede, som ikke betales i rette Tid. I alt det, som er af Vigtighed og dog ikke kan udsættes til Afgiørelse paa et lovbestemt Selskabs-Møde, tager Han Secretairen, Kasséreren og saamange af Repræ-

sentanterne, som Han kan faae forsamlede eller naae til, paa Raad med sig, og følger i deslige Sagers Afgiørelse de fleste Stemmer. Endelig aflægger Han paa Selskabs Møde den 5te Julii omstændelig Beretning om sin Embedsførelse i det da sidst afvigte Aar.

§. 12.

Selskabets Secretair nedskriver i Selskabets Møder alt hvad sammestæds forhandles, Selskabets Sager vedkommende; dertil bruger han en af Præses authoriseret, giennemdragen og forseglet Bog. Desuden skriver han alt det som Vice-Præses i Selskabets Tieneste fordrer, deriblandt en Fortegnelse in duplo over Selskabets Medlemmer, hvora, den eene Gienpart skal tiene Kassereren til Efterretning, men den anden fremlægges i Selskabets Forsamlinger. Han undertegner alle Indtægts- og Udgivts-Ordrer tilligemed Vice-Præses og opbevarer Selskabets Archiv og alt hvad dertil hører.

§. 13.

Selskabets Kasserer medtager Dets Indtægter og betaler Dets Udgivter, alt efter Vice-Præses's Foranstaltning. Han indfører med Nøiagtig-

hed og uden Ophold saavel Indtægter som Udgivter, i en dertil indrettet Bog, som er gjennemdragen, forseglet og dertil authoriseret, af Præses. Denne Bog, tilligemed Selskabets Pengebeholdning skal forevises Præses og Vice = Præses engang qvartaliter, for at de til enhver Tid kan have Vished om Selskabets pecuniære Tilstand. Denne Bog forevises ogsaa i Selskabets aarlige Møde den 5te Julii. Endelig aflægger Kasséreren ved Kalender = Aarets Udgang et nøiagtigt Regnskab for alle Selskabets Indtægter og Udgivter, i det afvigte Regnskabsaar, og bilægges det med saadanne Documenter og Bevisligheder, hvorved enhver Indtægts = og Udgivts = Post gotgiøres. Kassereren fremlægger Regnskabet i Selskabets Møde den 28de Januar, hvor da Vice = Præses udnævner 2 blandt Selskabets Medlemmer, for at revidere Regnskabet og giøre de mueligen nødvendige Udsættelser. Finde disse Intet ved Regnskabet at bemærke, publiceres det strax ved Trykken, men have de noget derpaa at udsætte, anmælde de Udsættelsesposterne skrivtligen for Vice = Præses, som da indhenter Kasserercns Besvarelse og decíderer de omtvistede Puncter. Regnskabet behandles derpaa som før angivet.

§. 14.

Repræsentanterne gaae Selskabets Bestyrelse til Haande i alt det, som sigter til at fremme Selskabets Diemed, i Særdeleshed i det Syssel, for hvilket enhver er valgt. De modtage de Bidrage, som i deres District ydes til Selskabet og indkassere det som efter Vice-Præses's Opgivelse ikke er erlagt til rette Tid. Selskabet vil ogsaa at de personligen skal eftersee og forvisse sig om, at de Arbeider hvorfor nogen maatte æske Belønning hos Selskabet, virkelig ere saaledes udførte, som Præmieæskeren opgiver. Repræsentanternes Forklaring herover skal fremlægges førend det i Selskabet kommer til nogen Afgiørelse, angaaende Belønningers Uddelelse eller Penge-Understøttelse. Naar der med Hensyn til Selskabets Midler eller Foretagender skal tages nogen Beslutning, som ikke kan udsættes til et af Selskabets Generalmøder, skal Vice-Præses indhente Repræsentanternes skrivtlige eller mundtlige Formeening desangaaende, i det mindste hos saadanne, som boe i de 4 til Reykevig nærmest grændsende Sysseler. Slige Sager afgiøres da ved Stemmeflerhed af Repræsentanterne og Selskabets Bestyrelse. Den, som ved Repræsent-

Valg erholder de fleste Stemmer, næst efter de 2 valgte, ansees for deres Suppleant. Hvis den ene eller den anden af de virkelige Repræsentantere har Forfald, paatager han sig dennes Forretninger.

§. 15.

Alle Selskabs-Møder afholdes i Reykevigs Kiøbstæd og bekiendtgiør Vice-Præses nærmere forud saavel Tid som Stæd.

§. 16.

Selskabets Hoved-Møder ere 2; Det ene paa Selskabets Stiftelses-Dag den 28de Januar, det andet 5te Julii hvert Aar. Hvis den ene af disse Dage indfalder paa en Søndag maa Selskabets Møde opsættes til den næstfølgende Søgnedag. Paa det første Møde skal det overlægges og besluttes, hvor store Belønninger eller Penge-Understøttelser, for nyttige Foretagender og Skrivter, der kunne uddeeles og hvem de tilkiendes, for at de paa næstholdende Mandtalstinge kan overleveres Vedkommende. Tillige foretages der hvad Andet Selskabets Medlemmer ansee for nødvendigt. Da Kassereren, som før er bestemt, fremlægger her Regnskabet, for det sidstafvigte Regnskabs-Aar, afgiver han tillige en Forklaring om, hvilke af

Selskabets Medlemmer endnu ikke have erlagt sit Aars-Bidrag. Paa Julii Mødet afgiver Vice-Præses en omstændelig Beretning om Selskabets Foretagender, Dets pecuniære Forfatning og øvrige Tilstand i Aarsløbet, hvorhos det besluttes, hvad Selskabet i Særdeleshed fremdeles vil foretage sig, hvilke Afhandlinger det ønsker at erholde og hvilke Belønninger det udlover, hvorhos iøvrigt det besluttes og ordnes, som maatte synes hensigtsmæssigt til Selskabets Formaals Fremme. Endvidere bekiendtgiør Vice-Præses deres Navne, som i det forløbne Aar ere hædrede med Belønninger for oeconomisk Virksomhed, eller have erholdt Understøttelse af Selskabet, samt hvilke fortrinligen have fremmet og virket til Selskabets Øiemed, eller udmærket sig i saadanne Foretagender og Sysler, hvortil Selskabet vil opmuntre. Ikkuns paa Julii Mødet kan Forandring giøres i Selskabets Love, naar dette findes nødvendigt. Selskabets Embedsmænd vælges ogsaa paa samme Møde, det Aar, som disses Valg, efter det Foranførte, skal foretages.

§. 17.

De lovbestemte Selskabs-Møder kan ikke afholdes med færre end 11 af Selskabets Medlemmer.

§. 18.

Den af Selskabets Medlemmer, som ønsker at fremkomme med nogen nye Motion, som der maatte synes at sigte til Selskabets Bedste, skal med den skrivtligen forud henvende sig til Selskabets Vice-Præses, eller vedkommende Repræsentantere, som da overlade Forslagets Bedømmelse til Selskabets Bestyrelse og de øvrige Repræsentantere, som Man lettelig kan høre derom, hvorpaa Sagen henvises til Afgiørelse i næstholdende Selskabs-Møde.

§. 19.

Det indlandske Sprog bruges, saavel i Selskabets Forhandlinger, som i Dets Correspondence; Dog maa det, som paa et Selskabs-Møde omforhandles, paa Dansk forklares for Selskabets tilstædeværende danske Medlemmer, og dem svares i det danske Sprog til de Spørgsmaale, de maatte fremsætte.

§. 20.

Stemmer afgives i Selskabets Forsamlinger ved skrivtlige Sedler, eller med opløftet høire Haand, som Tegn paa Samtykke.

§. 21.

Selskabet udlover ingen Belønnig for saadanne oeconomiske Foretagender, som ere udførte, førend Selskabet er stiftet; dog tages disse i Betragtning ved Uddelelsen af Belønninger, for senere udviist Windskibelighed og Dygtighed.

§. 22.

Præmie-æskninger, som skrivtlig eller mundtlig indkomme til Repræsentanterne i Sysselerne, affendes det første mueligt til Vice-Præses, som da berammer et Møde af Selskabets Bestyrere, og tilkalder saa mange Repræsentantere, som der er Leilighed til, for at tage de indkomne Præmieæskninger under Overveielse. Det kommer da i Særdeleshed i Betragtning (foruden Arbeidets egen Godhed) hvor megen Stræbsomhed og Flid, Møie og Omkostninger dertil er anvendt, samt den Nytte som derved stiftes og det gode Exempel, som derved er givet.

§. 23.

Hvis en Afhandling indkommer til Selskabet, som enten er forfattet efter Dets egen Opfordring,

eller som godvilligen tilbydes Det af Forfatteren, og underkastes Dets Omdømme: skal Selskabets Bestyrelse udnævne, blandt Dets Embedsmænd, en Committee, som har at bedømme saadanne Afhandlinger. Findes det nødvendigt, kan Selskabets Bestyrelse ogsaa hertil udnævne hvilkensomhelst blandt de øvrige Medlemmer. I Forbindelse med deslige Afhandlinger vil Selskabet aarligen bekiendtgiøre Beretninger om Dets Tilstand, Forsøg og Foretagender, Regnskab for Indtægt og Udgivt samt Fortegnelse over Dets Embedsmænd og Medlemmer.

§. 24.

En vis Andeel af Selskabets aarlige Indtægter, skal giøres frugtbringende ved Udlaan, mod betryggende Sikkerhed og lovlige Renter.

§. 25.

Hvis nogen, til en vis angiven Hensigt, skiænker Selskabet en Kapital, skal Giverens Bestemmelse paa det nøieste efterkommes.

§. 26.

Vil nogen udtræde af Selskabet, har han skrivtligen at anmælde det for Vice-Præses, i det

seeneste inden Aarets Udgang. Hvis den udtrædende senere anmelder sin Beslutning, bør han erlægge sit Bidrag til Selskabets Kasse for det Aar, i hvilket Udmældelsen skeer.

§. 27.

Omendskiønt en af Selskabets ordentlige Medlemmer flytter ud af Sønder-Amtet, skeer dog derved ingen Forandring i hans Rettigheder og Pligter mod Selskabet, alt saalænge han selv ikke mælder sig af Samme, alene er han efter Flytningen at anføre blandt Selskabets overordentlige Medlemmer.